

Ğ Â N D İ R Ə A N Ø A Ş T R Ä

Bicentenarul Revoluției Elene coincide cu revoltele lumii contemporane și cu reînceperea luptelor împotriva moștenirii coloniale a supremației rasei albe, a națio- nalismelor și a capitalismului rasial.

Astăzi, suntem martorii unor catastrofe fără precedent și ai dărâării monumentelor și statuilor negustorilor de sclavi și ale rasiștilor albi, în timp ce revendicările de despăgubiri și pentru desființarea poliției revin tot mai mult în actualitate. Protestatari proveniți din rândurile mișcării *Black Lives Matter*, activiști indigeni și mișcări sociale din Palestina până în America de Sud nu denunță doar imperialismul britanic și moștenirea rasistă americană, ci urmăresc chiar să demoleze întreg edificiul occidental al capitalismului rasial, construit pe spinarea „nefericiților pământului”. Inspirată de aceste eforturi, inițiativa *Să decolonizăm Hellas-ul* propune (re)considerarea de urgență a locului pe care Grecia modernă îl deține în raport cu geografiile și genealogiile colonialismului european.

Deseori, statul național grec a fost descris drept „*Jeagăn al civilizației occidentale*” și „*loc de naștere a democrației*”, Revoluția elenă fiind lăudată ca fiind prima revoluție națională în Europa. În aceste formulări, Europa și Occidentul erau percepute ca sinonime cu progresul, raționalitatea, justiția și libertatea. Cu toate acestea, de decenii bune lupta împotriva colonialismului și teoria decolonială și postcolonială au scos la iveală exploatarea capitalistă, dezbinările naționaliste, violența genocidă, dominația rasei albe, patriarhatul, antisemitismul și islamofobia ca fiind esența sau poate chiar baza materială și ideologică a Europei.

Din acest punct de vedere, obținerea independenței naționale a Greciei a marcat nu doar ruptura cu Imperiul Otoman, ci și începutul unui lung proces de însușire a narațiunilor și a practicilor aflate deja în slujba „*misiunii civilizatoare*” europene. Înființarea noului stat grec a condus către practici multiple de epurare etnică, către crearea și controlul minorităților, către negarea identităților și omogenizarea forțată, adeseori bazate pe patologizarea diversității religioase, lingvistice și culturale otomane și a coexistenței. Inițial, această constrângere incalificabilă a vizat populații care nu se încadrau în statul național grec creștin orthodox, epurat din punct de vedere religios, pentru ca ulterior să fie extinsă și asupra unor subiecți considerați periculoși sau deficitari din alte motive, precum registrul lingvistic, formația culturală, convingerile politice, identitatea de gen și orientarea sexuală.

Inițiativa *Să decolonizăm Hellas-ul* își propune să aducă în discuție relațiile ambivalente și reciproce dintre statul național grec și genealogiile coloniale ale Europei. În ciuda faptului că Grecia a fost privită, în trecut, asemeni unei „*scheme coloniale*”, asemeni unei „*cripto-colonii*” iar, mai recent, asemeni unei „*colonii a îndatorării*”, se simte nevoia urgentă de a aduce în prim-planul discuției rolul pe care Hellas-ul l-a jucat în co-implemmentarea proiectului colonial european.

dēcolonize hellás

Prin termenul „Hellas” se înțelege o sumă de ideologii (diverse elenisme) și instituții, materialități și simbolisme, politici și tehnologii, mase și populații, identități și mișcări identificate atât în cuprinsul, cât și în afara temporalităților și a granițelor statului național grec (Ellada).

Ca edificiu apusean al unei imagini idealizate a Greciei Antice, „Hellas-ul” a avut o importanță covârșitoare în conturarea modernității europene, precum și în legitimizarea existenței „Greciei moderne”. Valorile clasice, estetica și ierarhiile evolutive au fost folosite pentru a justifica superioritatea apuseană și pentru a raționaliza cucerirea și înrobirea europeană, în întreaga lume. Termenul „Hellas” presupune, de asemenea, și bazele creștine și religioase ale tradițiilor occidentale presupuse „seculare”, precum și întrebuintarea diacronică a Greciei în înțelesul ei de zonă-tampon, de frontieră culturală și de bastion civilizator între Creștinătate și Islam, între Răsărit și Apus, între capitalism și comunism, între „civilizație” și „barbarie”.

Să decolonizăm Hellas-ul înseamnă, așadar, să dezavuăm genealogiile coloniale ce alimentează orientalismul, balcanismul, xenofobia, rasismul, homofobia și sexismul, toate justificate în numele acesteia. Participând activ la remodelarea „Hellas-ului” prin intermediul unor forme de apartenență emergente, emancipatoare și creative sperăm, de asemenea, să inspirăm promovarea și documentarea experiențelor și a practicilor, a memoriei și a mișcărilor, a genealogiilor și a conexiunilor deseori marginalizate, banalizate și transformate în unele ne-narative, în limitele memoriale și interpretative dominante, inaugurând în felul acesta piste care să conducă înspre încercări viitoare demne de a fi experimentate, cuprinzătoare și emancipatoare.

S Ç Ö P Ú Я І L E N Θ Λ S T R Ə

Inițiativa Să decolonizăm Hellas-ul se dorește a fi o platformă nomadă a academicienilor, cercetătorilor, intelectualilor, artiștilor, activiștilor și a reprezentanților societății civile, care să contribuie la mișcarea globală de decolonizare printr-un dialog susținut, deschis și eficient pe tema efectelor de lungă durată ale colonialismului, ale rasismului și ale xenofobiei în Grecia și în lume, printr-un dialog cu mișcările favorabile decolonizării din Balcani, Orientul Mijlociu și emisfera sudică, precum și cu mișcări mondiale pentru drepturile indigenilor și ale refugiaților.

- ▶ Prin cercetări colective, grupuri de lucru, manifestări publice, publicații și prelegeri, inițiativa Să decolonizăm Hellas-ul își propune inaugurarea unui domeniu public al reflecției, în vederea schimbului de idei și a experimentării, care ar putea reconfigura cercetări deja întreprinse pe aceste teme și ar stabili conexiuni între diferite discipline și instituții.
- ▶ Inițiativa Să decolonizăm Hellas-ul propune deschiderea unor noi orizonturi de cercetare. Are în vedere metode noi, activiste, precum și organizarea unor manifestări în jurul celor trei axe tematice care, după părerea noastră, sunt reprezentative pentru domeniul ce țin de cercetarea, gândirea și mobilizarea colectivă: națiune și rasă, memorie și monumente, cosmopolitanisme și cosmopolitici.
- ▶ Intenția noastră este aceea de a face legătura între bicentenarul iminent al independenței Greciei și dialogul global continuu pe teme precum colonialismul, orientalism / balcanism, eurocentrism, supremația rasei albe, capitalism rasial, circulație transfrontalieră a capitalului și guvernare globală, punctul culminant urmând a fi un simpozion internațional cu titlul „Să decolonizăm Hellas-ul: trecut imperial, prezent contestat, viitor emancipat”, planificat pentru luna octombrie a anului 2021.